
Årsmelding, 2015 for Numedalslågen forvaltningslag

Styrets sammensetning og arbeid

Styret har bestått av følgende personer: Asle Granerud (styreleder), Bjørn Ruberg, Geir Jespersen, Olaf Holm og Per Gunnar Sjulstad. Styret har hatt to møter siden det forrige årsmøtet og før øvrig kommunisert pr telefon og e-post. I tillegg har styret hatt møte med representanter fra Miljødirektoratet i forbindelse med revisjon av ny fiskeforskrift. Til sist har styret deltatt på informasjonsmøtet i forkant av sesongen.

Sekretær

Som sekretær/daglig leder har vært engasjert Ingar Aasestad. Som vanlig har arbeidet bestått i gjennomføring av årsmøte, styremøter og informasjonsmøte, kontingentadministrasjon, søknad om og rapportering av tilskudd, skjellprøveinnsamling, kontakt med Fylkesmannen og myndigheter for øvrig, fangstrapportering og midtsesongsevaluering. Sekretær har deltatt på ett møte i Fagrådet for laks og sjøørret på Skagerrakkysten. Sekretær har også deltatt på det årlige, nasjonale kultiveringsseminaret arrangert av Kultiveringsanleggenes forening, denne gangen avholdt i Drammen.

Heldigvis har det vært færre negative henvendelser omkring forvaltningen av Lågen å håndtere enn vanlig. Utrolig hva det hjelper at naturen bidrar med litt mer fisk!

Dette året har spesielt arbeidet med innspill til ny fiskeforskrift tatt mye tid. Her har Miljødirektorates uryddige saksbehandling vært svært frustrerende og energikrevende.

Informasjonsmøte

Et åpent informasjonsmøte i forkant av fjorårets fiskesesong i Numedalslågen ble avholdt mandag 11/5-15, kl 18.00 ved Statens park, Tønsberg. Det ble holdt følgende innlegg med hovedvekt på rollefordelingen i villaksforvaltningen:

- offentlig forvaltning v/ Arne Christian Geving, Fylkesmannen i Vestfold
- lokal forvaltning v/Torfinn Evensen, Norske lakseelver
- faglig grunnlag i villaksforvaltningen v/ Torbjørn Forseth, Vitenskapelig råd for lakseforvaltning (VRL)

I tillegg ble det redegjort for revisjon av fiskereglene gjeldende fra 2016 samt gjeldende fiskeregler for 2015 og prinsipper for midtsesongevaluering v/ Geving, Fylkesmannen i Vestfold.

Både Torfinn Evensen i Norske Lakseelver og Anders Christian Geving var flinke. Forseth (VRL) holdt et nøytralt og godt innlegg. Alle tre ga forvaltningen i Lågen ros slik vi oppfatta det.

Det ble et greit møte og det var god stemning. I overkant av 20 personer møtte. I forhold til hvor mange som ellers har sterke meninger om Lågen og laksen, forventet vi egentlig flere. Vi har nå i hvert fall gitt folk en mulighet til å få info om forvaltningen og komme til orde.

Mye av konfliktene omkring forvaltning av Lågen skyldes manglende fagkunnskap og manglende kunnskap om rammer og rollefordeling i villaksforvaltningen. Møtet var forhåpentlig oppklarende i så måte for de som var til stede.

Fangstrappering

Dette er det sjette året vi har hatt ansvaret for å samle inn fangstrapperingene i Lågen. Tidligere har vi til dette arbeidet fått tilskudd fra Fylkesmannen. Dette tilkuddet falt bort i 2015, da myndighetene mener dette en lovpålagt oppgave rettighetshaverne må gjøre uansett.

Vi bruker et webbasert fangstrapperingsystem levert av Lågens framtid som nå virker svært godt. De fleste valdansvarlige legger inn fangstene selv, men noe må fortsatt legges inn av sekretær. Det har vært mindre behov for purring på manglende rapportering enn tidligere. Det hjelper nok litt at myndighetene har hjemmel til, og som hovedregel skal, stenge valdet for fiske om ikke fangst rapporteres.

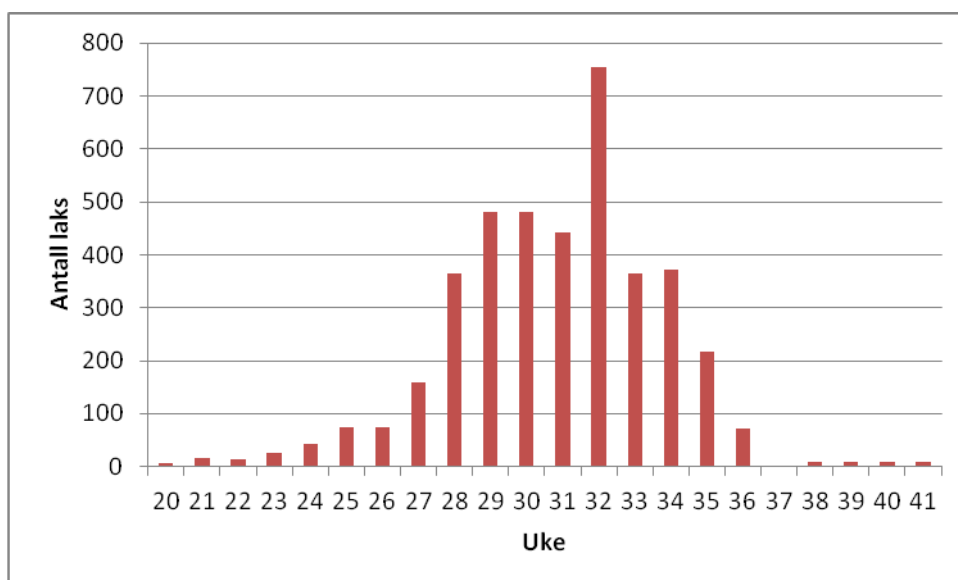
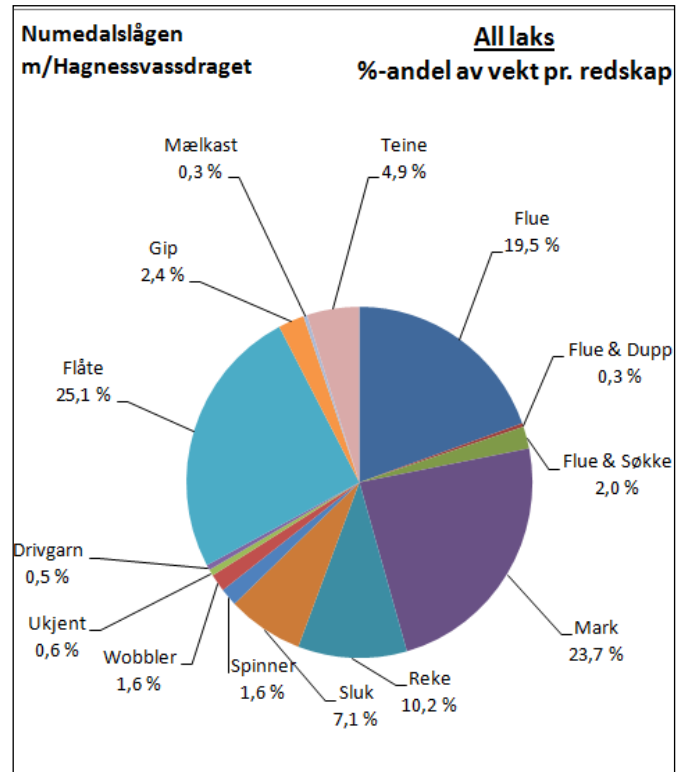
Hagnesvassdraget sliter med sen tilbakemelding som vanlig, men i 2015 melder de om ekstra dårlig med tilbakemeldinger fra fiskerne. Selv om Hagnesvassdraget etter jordskiftedommen ikke er en del av forvaltningslaget, har vi stilt fangstrapperingsystemet vi bruker og betaler for, også til deres disposisjon. Evt. manglende rapportering der har vi imidlertid ikke myndighet til å følge opp. Det blir en sak mellom Fylkesmann og rettighetshaverne i Hagnes. Fangsten i Hagnes utgjør uansett forholdsvis liten del av totalfangsten i vassdraget, så vi vurderer fangstrapperingen totalt sett som svært god.

Fisket og bestandsstatus for Numedalslågen 2015

Det ble registrert fanget til sammen 16,6 tonn laks i Lågen i 2015. Til sammenlikning er gjennomsnittlig årlig fangst basert på fangsttallene siden 1894, 13,9 tonn. I det meste av denne perioden har imidlertid fiskesongen vært mye lengre. Fjorårets sesong framstår således som god. Ikke minst var det gledelig at det endelig var god tilbakevandring av smålaks, noe som tyder på bedre oppvekstforhold og overlevelse i sjøen enn på lenge. Det lover i tillegg godt for årets fangst av mellomlaks. Med grei vannføring vil også sesongen 2016 etter alle solemerker bli bra.

Som normalt, ble 1/3 av fangsten (målt i kg) tatt på kulturhistoriske redskaper.

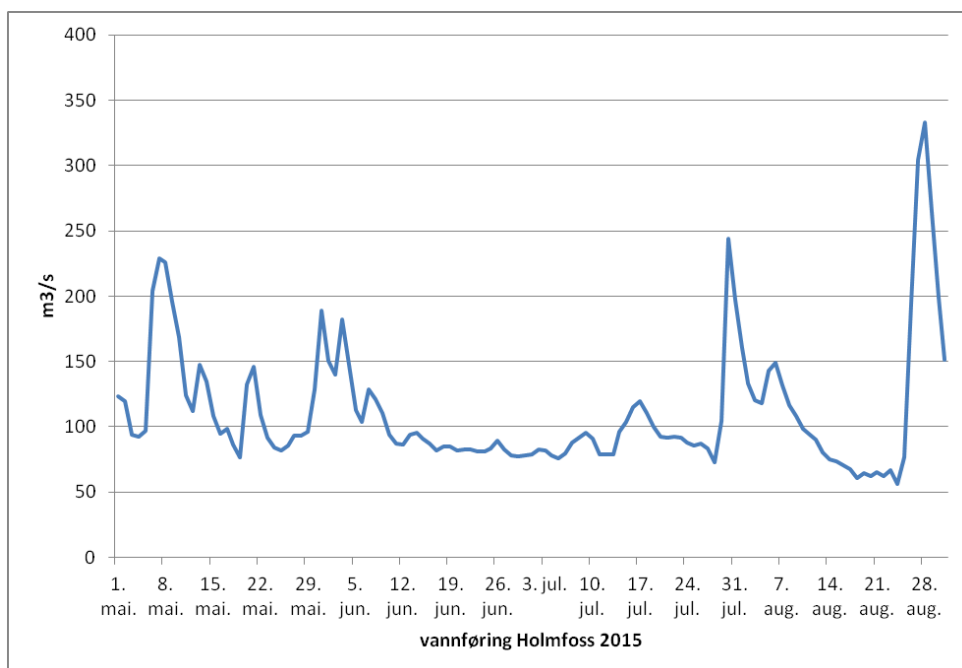
Gode smålaks sesonger gir mange flere fanget fisk og flere fiskeopplevelser enn kilo fisk skulle tilsi. Vi må mer enn 10 år tilbake for å finne tilsvarende fangsttall målt i antall fisk. Snaut 4000 laks endte vi på. Det er hele 59 % bedre enn gjennomsnittet de siste 10 sesongene. I 2014, for eksempel, var antall laks fanget i overkant av 2000.

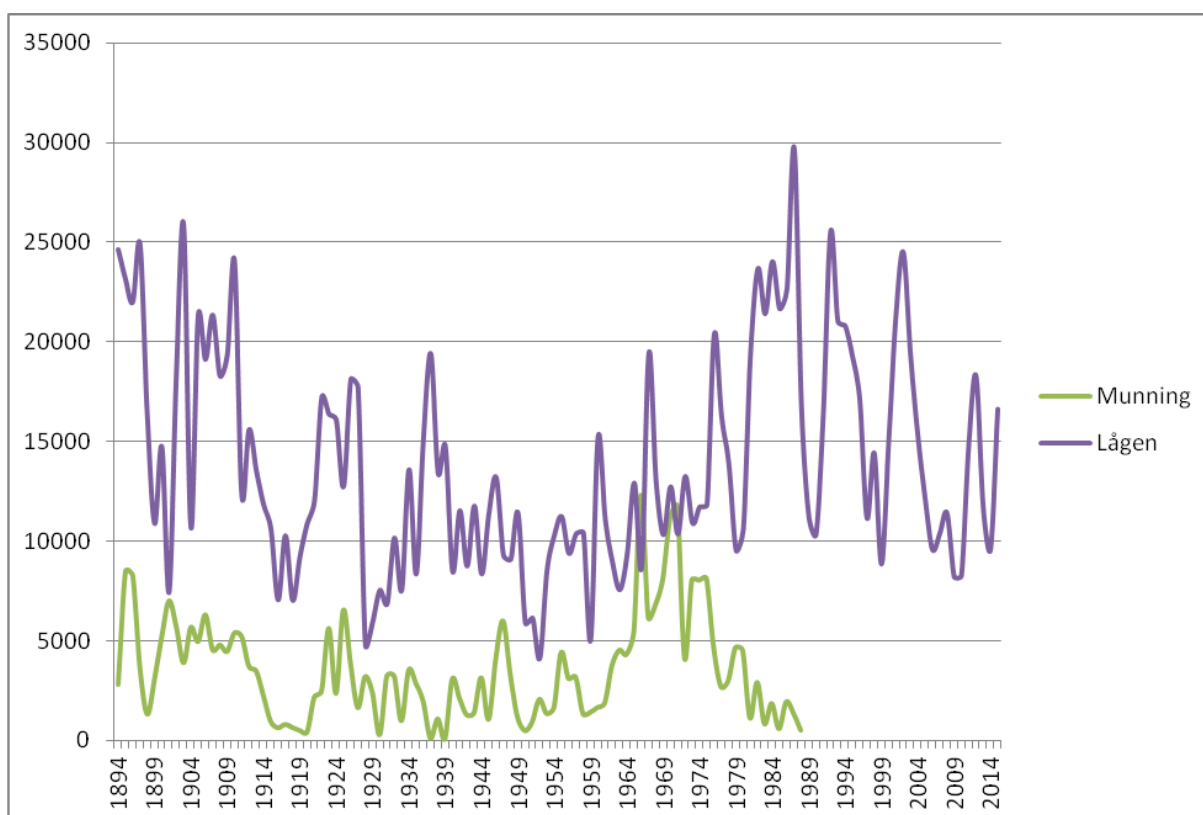
Antall laks fanget pr uke over sesongen 2015 i Numedalslågen.

Antall fangede laks var desidert størst uke 32, d.v.s 3.-9. august, rett i etterkant av en liten flomtopp rundt 30. juli. Som vanlig er fisket best rett i etterkant av en topp i vannføring, særlig hvis det har vært

stabil vannføring en lengre periode i forkant, slik det var i fjor. Årets største laks på 14,8 kg ble fanget av Frank Steinsland i Hagneselva 8/10. Den er den største registrert fanget der i vassdraget noen gang. I Lågen var ikke dette året med de helt store fiskene.

Vannføring målt ved Holmfoss over sesongen 2015.

Registrert fangst av laks i Lågen og i munningsområdet siden 1894 t.o.m 2015 målt i antall kg rapportert fisk (basert på laksestyrets protokoller fram til 1992).

Numedalslågen og Hagnesvassdraget

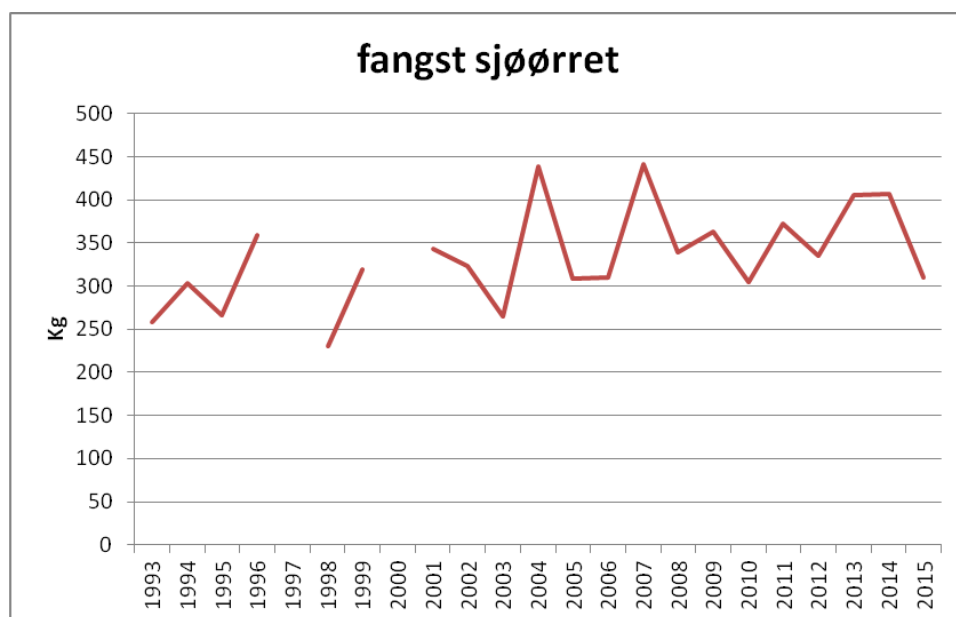
Laks	Sjørørret	Sn.vekt	Størst	Minst

2015

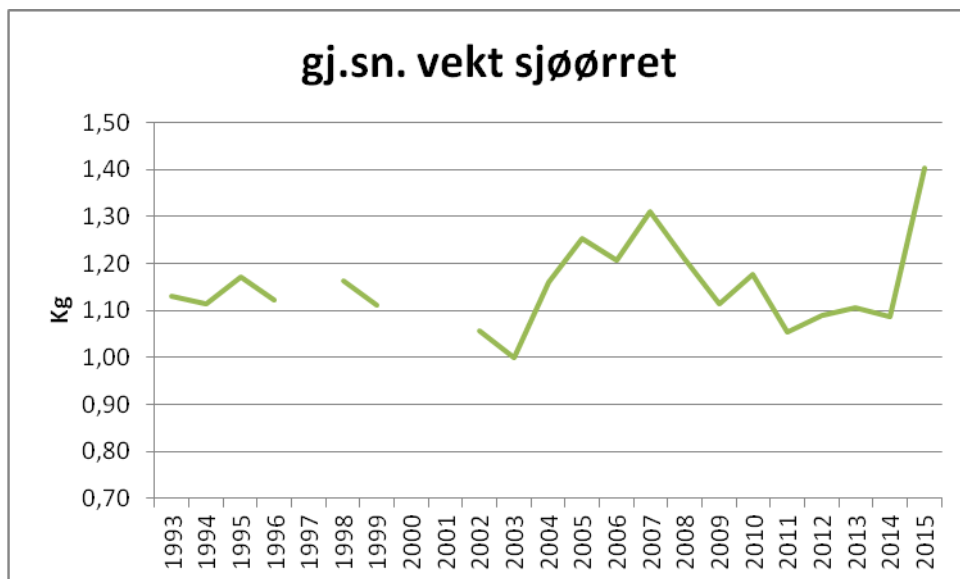
Laks	Vekt	16 633,4	4,17	14,8	0,5
	Antall	3 993			
Sjørørret	Vekt	309,9	1,40	7,2	0,1
	Antall	221			

Det ble fanget 310 kg sjørørret. Dette er ca 100 kilo mindre enn vanlig de senere årene. Snittvekten var derimot markert høyere enn vanlig (1,4 kilo i 2015 mot normalt rundt 1,1 kilo).

Undersøkelser gjort av Havforskningsinstituttet viser at vi generelt har hatt rekordhøye bestander av sjørørret på Skagerrakkysten de senere år. Fangsdataene våre kan imidlertid altså tyde på en liten nedgang siste år. At snittstørrelsen går opp kan kanskje skyldes at noen gode årganger har blitt eldre og større. Samtidig kan de nye rekruttene ha møtt dårligere forhold i sjøen og hatt dårligere overlevelse. Til forskjell fra laksen, gyter sjørørreten normalt flere ganger. Vi fisker på flere årsklasser sjørørret enn laks og kan således oppleve en forgubbing av bestanden.

Antall kilo sjørørret rapportert fanget i Numedalslågen i perioden 1993-2015.

Gjennomsnittsvekt på sjøørret rapportert fanget i Numedalslågen i perioden 1993-2015.

Midtsesongevaluering

På bakgrunn av NINAs prognoseberegningsmodell og avtale med Fylkesmannen, ble fra 15/7 innført Handlingsalternativ 3 : Mer enn 30% over gytebestandsmålet - kvotebestemmelsene i sportsfisket og for flåter og mælkast oppheves. Prognosene viste at gytebestandsmålet ville nås med god margin:

RESULTAT	Tidlig år	Normalt år	Seint år
Forventet gytebestand ved sesongslutt	14 890 kg	21 701 kg	34 903 kg
Avvik fra gytebestandsmålet	2 594 kg	9 405 kg	22 608 kg
Forventet gytebestand som prosent av gytebestandsmålet	121 %	176 %	284 %

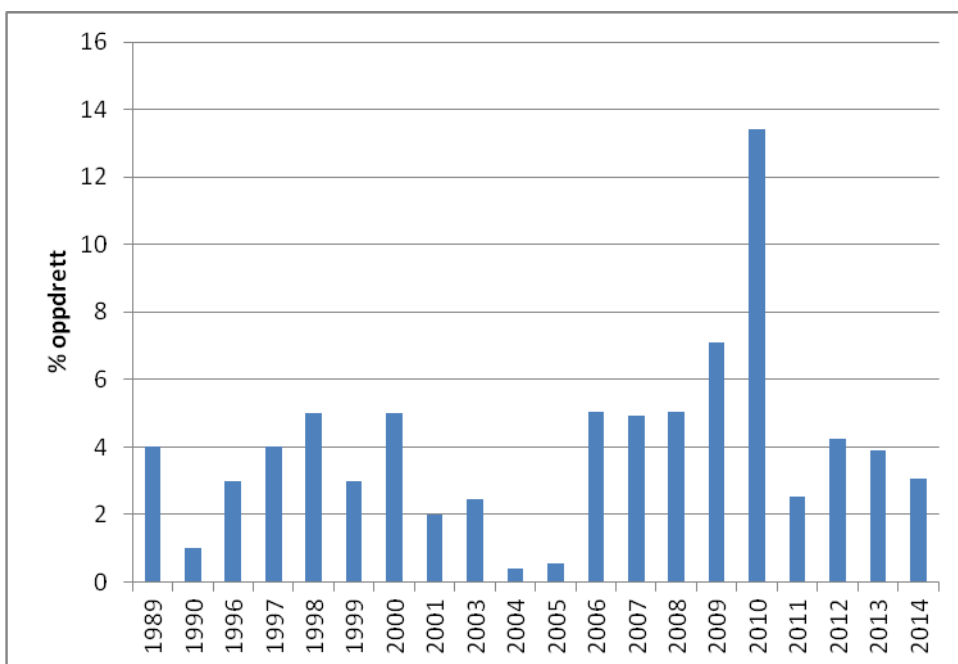
I forhold til samme tid (12/7) i 2014 (4,2 tonn) er det tatt omtrent like mye laks i 2015 (4,36 tonn). Det var på dette tidspunktet tatt mindre smålaks og noe mer mellom- og storlaks. Sluttresultatet viste seg altså å bli mye mer smålaks enn i 2014. Det er jo alltid en viss grad av usikkerhet i disse beregningene, men i år viste i hvert fall sluttresultatet at det var helt rett å oppheve kvotene.

Skjellprøver og andel rømt oppdrettsfisk

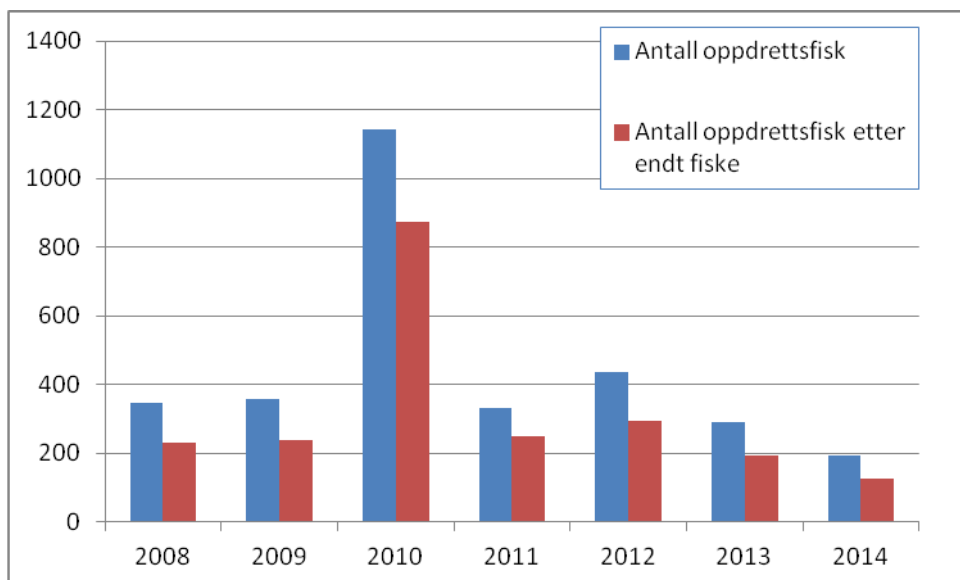
Fordi vi først får resultatene fra på skjellprøveavlesingen fra NINA i april-mai året etter, vil rapporteringen her bli ett år forsinket.

Analyser av 228 skjellprøver fra 2014 viste at antall oppdrettsfisk som vandret opp i Numedalslågen i løpet av fiskesesongen i 2014, gikk litt ned i forhold til tidligere år. Også andel oppdrettsfisk i

fangstene (3,1%) gikk litt ned. Antall oppdrettsfisk som har vandret opp i Lågen i løpet av sportsfiskesesongen synes å være rimelig stabilt siden 2008, men med en liten nedadgående trend 2013 og 2014. Dette for uten året 2010 som skiller seg ut i negativ retning med svært mye oppdrettsfisk. Beregningene viser at 1143 oppdrettsfisk da gikk opp i Lågen. Av disse var 873 tilbake etter endt fiske. I 2010 var det ekstra mye oppdrettsfisk også i mange andre elver i Sør-Norge. For 2014, viser beregningen at det gikk opp 195 oppdrettslaks i Numedalslågen i løpet av sportsfiskesesongen og at det var 128 oppdrettslaks tilbake i elva etter endt fiske.

Andel oppdrettslaks funnet ut fra skjellprøvene samlet inn under det ordinære fisket i Numedalslågen.

Beregnet antall oppdrettslaks som i løpet av sportsfiskesesongen vandret opp i Lågen årene 2008-2014 samt antall oppdrettslaks som var tilbake i elva etter endt fiske.

Vi har de senere år samlet inn prøver fra 10% av antall fangede fisk. Dette også sesongen 2015, da det ble samlet inn hele 456 prøver under det ordinære fisket. Vi venter på analyseresultatene av disse. I tillegg ble det tatt prøver under stamfisket som vi omtaler senere. Vi fikk i 2015 økonomisk støtte til dette arbeidet fra Fylkesmannens fiskefond, siden oppdrettsnæringens frivillige miljøfond, som vi fikk penger fra tidligere, nå er lagt ned.

Arbeidet med ny fiskeforskrift

Ny fiskeforskrift som regulerer fisket i alle norske laksevassdrag skal fastsettes fra og med 2016. Miljødirektoratet har kjørt en omfattende prosess for fastsetting av disse i løpet av 2015. Dette har vært den største saken vi har hankses med i løpet av året og vil således få stor plass her i årsmeldingen. Dette interesserer mange. Vi ser det som viktig at både prosessen og hvilke prioriteringer og vurderinger som er gjort underveis, dokumenteres så godt som mulig for ettertiden. Prosessen har vært lagt opp slik:

1. Rettighetshaverorganisasjonene i den enkelte elv kommer med innspill som Fylkesmannen kommenterer og videresender til Miljødirektoratet
2. Miljødirektoratet utarbeider høringsforslag
3. Oppklarende møte mellom Miljødirektoratet, Fylkesmannen og rettighetshaverne
4. Rettighetshaverne og evt andre interesser kommer med kommentarer til høringsforslaget
5. Miljødirektoratet vedtar forskrift.

1. Vårt innspill til fiskeforskrift

Styret har diskutert dette både på et eget styremøte, pr telefon og e-post. Det ble i tillegg gjort en rekke beregninger som grunnlag for vurdering av ulike alternativer. Styremedlem Bjørn Ruberg og sekretær brukte mye tid på dette.

Styret tok bla.a. i sin vurdering hensyn til føringene gitt fra det offentlige på ønsket reguleringsmetode:

- Miljødirektoratet: Fisketid skal benyttes som hovedvirkemiddel for å nå gytebestandsmålet
- Fylkesmannen: Vi ser helst ikke at kvoter brukes som reguleringmetode bl.a. fordi dette er vanskelig å følge opp ved oppsyn.

Ut fra disse føringene og erfaringene med bruk av kvoter i forrige 5-årsperiode, ble diskutert potensielle løsninger.

Styret vedtok enstemmig følgende endringer i nye fiskeregler for Lågen (innspillet sendt 20/3-15):

- Årskvoter oppheves

For å kompensere for dette, innføres innkorting i fisketid tilsvarende 10% reduksjon i fangsttrykk. I tillegg framskyndes fiskestart ned for Holmfoss.

- Fisketid ned for Holmfoss: 10. mai-3.august (17 dager innkorting i etterkant av sesong, 5 dager tidligere start)
- Fisketid opp for Holmfoss: 10. juni-26.august (10 dager innkorting i forkant av sesong og 5 dager i etterkant, totalt 15 dager innkorting)
- Fisketid kulturhistoriske innretninger: uke 26.-31. (en uke framskynding for å hindre at det fiskes etter at sportsfisket er avsluttet ned for Holmfoss).

Innføring av gammel bestemmelse om flåtepassering som ved en feil ble slettet ved forrige revisjon:

- Flåter som ligger fra 100-50 m fra hverandre, skal ha minimum 1/6 friløp mot midtstrømslinja.

Vi påpekte at Numedalslågen forvaltningslag er obligatorisk organisert i henhold til lovkrav i § 25 i Laks- og innlandsfiskeoven. Vi forutsatte således at vårt innspill ble lagt til grunn slik rettighetshaverne ble forespeilet ved innføring av krav om obligatorisk organisering.

I h.t. bruksordningen etter Jordskifteloven ligger Hagnesvassdraget utenfor vårt forvaltningsområde og vi fremmet således ingen forslag for denne delen av Lågen.

Fylkesmannen framhevet i sin kommentar til forslaget at det vil være mulig å oppnå forvaltningsmålet med de foreslått bestemmelsene og hadde ingen vesentlige motforestillinger forvaltningslagets forslag.

Bakgrunn og begrunnelse for styrets innspill

Beskatningsråd gitt av Vitenskapelig råd for lakseforvaltning:

"Forvaltningsmålet er nådd for denne bestanden og det er ikke nødvendig med ytterligere tiltak for å redusere beskatningen."

I utgangspunktet er vårt forslag således basert på en videreføring av dagens beskatningsnivå. I praksis fører vårt forslag imidlertid til en liten reduksjon. Dette fordi regulering med fisketid framfor kvoter mest sannsynlig vil gi mindre underrapportering. I tillegg vil en uke framskynding av det kulturhistoriske fisket også redusere uttaket noe.

Jorskiftedom

Ved alle reguleringer, legger vi til grunn prinsippene i Jorskiftedommen forvaltningen i Lågen bygger på, der det slås fast at alle skal rammes forholdsvis likt. De samme bestemmelsene er nå også innført i Forskrift om pliktig organisering og drift av vassdrag med anadrome laksefisk som vi også er bundet av. Beregningene som gjøres rundt effekten av reguleringene er basert på hvor mye de ulike redskapene og deler av elva beskatter bestanden, altså kg oppfisket kvantum.

Kvoter

Erfaringer fra fire sesonger med kvoter, er at døgnkvoten på 2 fisk synes uproblematisk. Årskvotene, derimot har skapt en del støy, spesielt når oppgangen er god. Ulempen med kvoter er nemlig at de får størst relativ effekt når det er mye fisk og når vi egentlig ikke hadde trengt dem.

Videre har erfaringen vært at det er lettere for folk å få forståelse for reguleringstiltakene, når enten alle typer fiske er kvotebelagt, eller ingen. Vi måtte derfor ved siste revisjon foreslå en nærmest symbolsk kvote på flåter og mælkast, selv om de allerede har tatt sin andel av fangstreduksjonen gjennom redusert fisketid.

Kvoter, i stedet for redusert fisketid, er altså en dårligere måte å regulere fiske på ut fra biologiske hensyn. Hvis kvotene skal ha en ønsket effekt når oppgangen er liten og det faktisk er behov for å redusere uttaket, må de settes svært og uhensiktsmessig lavt. En streng kvotebegrensing vil ha størst relativ effekt når det er mye fisk i elva. I en slik situasjon er det jo tvert i mot forsvarlig med et større uttak. Kvoteregulering gir således en motsatt effekt av hva som er ønskelig. Når vi nå allikevel har hatt relativt strenge kvoter i sportsfisket, skyldes dette at en sportsfiskerorganisasjon lokalt og interessene i de øvre områdene ønsket kvoteregulering framfor innkorting i fisketid ved forrige revisjon. Spesielt de øvre områdene påpekte sist at de rammes hardt økonomisk med innkorting i fisketid på slutten.

En uheldig effekt ved bruk av kvoter i sportsfisket i gode år, er at fiskere som når kvoten tidlig i sesongen, må stoppe fiske selv om oppgangen er god. Hvis midtsesongsevalueringen fører til at kvotene så oppheves, er det kun fiskerne i Åbyfoss og Holmfoss som rammes ved at de må stoppe fisket fra kvoten er fylt inntil kvotebegrensningene evt. oppheves. Det er i hovedsak bare her at årskvoten nås før 12. juli. Dette har vært tilfelle alle de 4 siste årene og har skapt stor misnøye. Forvaltningslaget har fått mange henvendelser fra rettighetshavere og fiskere i nedre del om dette. Det er ikke noe problem med dagskvoten, men det er årskvoten som skaper mye støy. Folk er villige til å stanse fisket samme dag når døgnkvoten er nådd, men å måtte avslutte fisket for sesongen allerede i begynnelsen av juni, faller naturlig nok de det gjelder tungt for brystet. Vi har hatt en betydelig pedagogisk utfordring med å forklare hensikten med kvotene når gytebestandsmålet ble nådd med god margin både i 2011 og 2012, samtidig som årskvotene p.g.a. godt fiske ble nådd tidlig i sesongen.

I tillegg har vi fått en rekke henvendelser der det antydes at enkeltfiskere ikke har rapportert fisk for å unngå at kvoten fylles. Omfanget av dette er vanskelig for oss å vurdere og etterprøve, men det skaper i hvert fall mye mistenkeliggjøring og dårlig stemning og stjeler energi fra mer konstruktivt arbeid.

Fylkesmannen har formidlet at fisketid helst skal brukes som reguleringstiltak. Vi ser også at Miljødirektoratet i sine retningslinjer sier at fisketid skal benyttes som hovedvirkemiddel for å nå gytebestandsmålet.

Avveining

Ulemper med årskvoter:

- ingen biologisk effekt av å spare fisk i gode år (overskuddet ut over gytebestandsmålet bidrar ikke til noen økt produksjon)
- støy og mistillit til forvaltningslaget med tilhørende ressursbruk og slitasje på tillitsvalgte
- mistenkeliggjøring av fiskere og rettighetshavere man tror ikke rapporterer
- sannsynligvis noe manglende rapportering
- vanskelig å følge opp kvotebestemmelsene ved oppsyn
- tapt rekreasjonsverdi for fiskere som når årskvoten tidlig i gode år
- redusert verdi på gode fiskeretter som i hovedsak nyttes av sesongfiskere
- ved salg av døgnkort, gir kvotebestemmelsene i forskriften uforutsigbarhet i og med at vi da i større grad må bruke innkorting i fisketid ved behov for ytterligere regulering etter midtsesongevalueringen

Fordel ved å fjerne årskvoten:

Uten kvoter i utgangspunktet, vil vi kunne innføre strenge sesongkvoter etter midtsesongevalueringen om oppgangen viser seg dårlig, og dermed kunne opprettholde opprinnelig fisketid gitt i forskrift.

Dette gir større grad av forutsigbarhet for de som selger døgnkort.

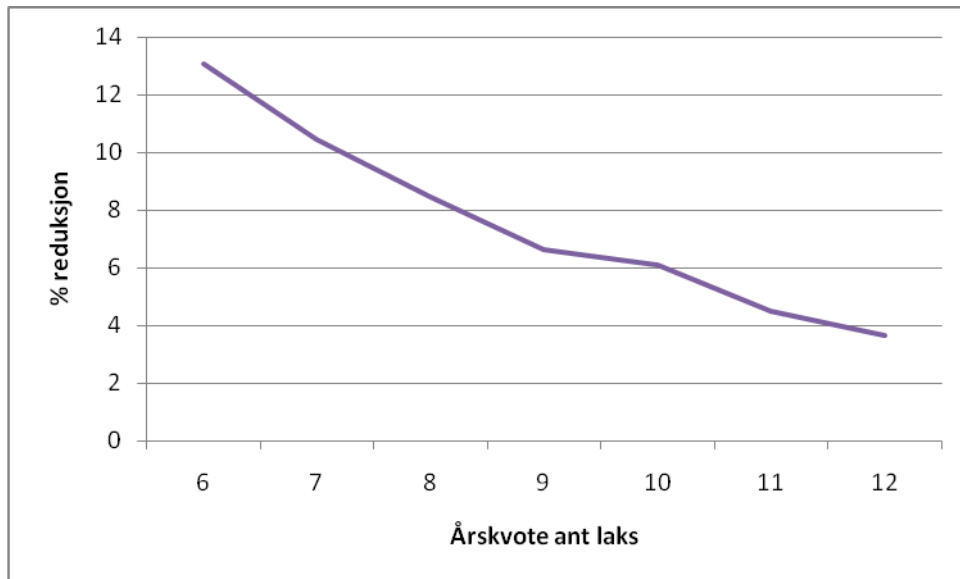
Ulempe med å fjerne årskvoten:

- pedagogiske utfordringer med å forklare dedikerte kvoteforkjempere blant rettighetshavere og fiskere at kvoter i utgangspunktet er en dårlig forvaltningsteknisk løsning, biologisk sett
- kvoter og kanskje også krav om gjenutsetting av visse kategorier fisk, blir blant en del, gjerne betalingsvillige, fiskere ansett som å være et kvalitetsstempel på fiskeproduktet i elva (noe som selvfølgelig er fullstendig missforstått – det vesentlige er om gytebestandsmålet nås, uansett hvilke virkemidler som brukes)

Forvaltningslaget har etter en vurdering av disse forholdene altså falt ned på at årskvotene skal oppheves.

Fisketid

Vi har tidligere beregnet at i Lågen vil en årskvote på 7 laks, redusere beskatningstrykket med ca 10 % i en noe under gjennomsnittsesong (2010) (se figur). I gode år blir effekten større og i veldig dårlige år, mindre. Vi har gjort en rekke beregninger av forskjellige varianter av innkorting i fisketid for å kompensere for dette.

%-andel reduksjon i fisketrykk (kg) med ulike størrelser på årskvotene. Beregningen er basert på laksebørsen fra 2010. Vi har hatt en årskvote på 7 laks, d.v.s. 10 % reduksjon i fangstrykk.

Følgende er lagt til grunn ved beregningene:

1) Som fangstgrunnlag er kun laks og sportsfiske vurdert. Det er kun sportsfisket som får en forventet økt fangst ved oppheving av årskvoter, så det vil være sportsfisket som må kompensere i form av fisketid.

2) Vi har lagt til grunn fangstdata fra og med 2009 til og med 2013. Fangstdata til og med 2008 ble registrert bare en gang i uka, så siden vi har bestemt oss for å avgrense på dato og må være i stand til å vurdere effekten ved å øke og redusere fiskesesongen i intervall på én dag (og ikke f.eks. pr uke) vil det gi store trinnvise utslag ved å treffe "rett" eller "feil" dato i sesonger til og med 2008. 2013-sesongen er også første sesong som VRL har benyttet i sine vurderinger.

3) Vi har regnet med ytre ramme for totalfangst 15. mai - 20. august nede og 1. juni - 31. august oppe. Det vil si at fangster som er registrert utenfor disse tidsrommene i sine respektive soner ikke er

vurdert, noe vi oppfatter som korrekt for å kunne se den relative effekten av f.eks. en innkorting på slutten, 27. - 31. august (ved å regne antall kilo fisk fanget på akkurat disse datoene) i øvre del.

4) I øvre del har vi for 2009-2011 ingen fangster i perioden f.o.m. 1. t.o.m. 9. juni ettersom fisket her ikke startet før den 10. juni disse årene. Vi har derfor for disse datoene antatt gjennomsnittsfangster.

5) Hagnesvassdraget er ikke med i beregningsgrunnlaget.

For å kompensere for det økte beskatningstrykket oppheving av kvoter vil medføre, må vi altså redusere beskatningstrykket med innkorting i fisketid. Her har vi lagt til grunn at innkorting primært bør skje i etterkant. Da er vi helt sikker på at de fiskene som spares, ikke blir fisket opp senere. For de øvre områdene vil dette imidlertid medføre en uforholdsmessig stor økonomisk betydning, da de der har de største inntektene på slutten av sesongen. Vi har dermed måtte innkorte også i forkant for området opp for Holmfoss. Siden antall fisk som tas i starten av sesongen er forholdsvis lite, må vi innkorte flere dager i forkant for at dette skal få noen særlig effekt på beskatningstrykket. Derfor er også innkorting på 3 dager mer opp for Holmfoss enn nedenfor. Innkorting med 10 dager i forkant og 5 dager i etterkant, gir til sammen en relativ reduksjon i beskatningen opp for Holmfoss på 10,3%.

Ned for Holmfoss har vi gjort all innkorting i etterkant av sesongen. I tillegg er starten av sesongen forskjøvet 5 dager fram. Dette fordi vi erfarer at de stadig tidligere vårene synes å føre til en tidligere oppgang av laks i elva. I tillegg er de første dagene av svært stor rekerasjonverdi for fiskerne.

Biologisk sett betyr dette tidlige fisket nærmest ingen ting. I løpet av de første 5 dagene av sesongene 2009-2013, ble det i snitt tatt 126 kilo laks. Dette representerer i snitt 0,9 % av totalfangsten disse årene (se tabell under). Hvis vi regner med at vi fisker 1/3 av laksen i elva, beskatter altså dette tidlige fisket bare 0,3 % av bestanden, men er svært verdifullt både for rettighetshavere og fiskere.

Fangst 15-19. mai (kg)	Totalfangst (kg)	% fangst 15-19. mai	
2009	69,30	8200	0,8
2010	88,20	8270	1,1
2011	38,40	14800	0,3
2012	423,90	18292	2,3
2013	9,70	11643	0,1
Snitt	125,90		0,91

Sportsfisketiden ned for Holmfoss foreslås da f.o.m. 10. mai t.o.m. 3 august. Dette reduserer fangstrykket for denne sonen relativt sett med 10,2 %. Områdene opp og ned for Holmfoss rammes

således relativt likt. Total fangstreduksjon for hele elva, blir med disse reguleringene 10,21 %. Dette kompenseres for bortfallet av årskvotene.

Kulturhistoriske innretninger

For å slippe å måtte forklare de til dels fanatiske kritikerne av dette fisket hvorfor de kulturhistoriske innretningene ville fått lov å fortsette å fiske etter at sportsfisket ned for Holmfoss var avsluttet, foreslås å forskyve fisketiden for disse en uke fram (uke 26-31). Dette gir en liten reduksjon i beskatningstrykk, da det på disse innretningene i snitt blir tatt noe mer siste uka enn første. Enkelte sesonger (2010, 2014) viser imidlertid stor variasjon for kulturfisket tidlig og sent i sesongen. Sett over hele perioden projiseres det en forventet gjennomsnittlig reduksjon på 2,55 % for dette fisket. Ser vi bort fra 2010 og 2014, gir tallene fortsatt en liten reduksjon, men jevnere fordelt mellom oppe og nede. Da har vi regnet med at uke 26 ville gitt samme fangst som uke 27.

Vi foreslår videre å gjeninnføre gammel bestemmelse om flåteplassering. Numedalslågen hadde fram til forrige forskriftsrevisjon en egen forskrift som regulerte fisket med de kulturhistoriske innretningene. I følge Miljødirektoratet ble denne slettet ved forrige revisjon uten at konsekvensene ble vurdert. Av bestemmelsene i forskriften av størst praktisk betydning, var reguleringen av friløpet når innretningene ligger nærmere hverandre enn 100 meter. Vi foreslår at den gamle bestemmelsen om dette gjeninnføres:

Flåter som ligger fra 100-50 m fra hverandre, skal ha minimum 1/6 friløp mot midtsrømslinja.

2. Miljødirektoratets vurdering av forvaltningslagets innspill

I det første høringsutkastet fra Miljødirektoratet var vårt forslag ikke kommentert med ett eneste ord. Det stod kun at gjeldende regelverk viderføres og at dette støttes av Fylkesmannen, noe som åpenbart var helt feil. Dette skapte stor frustrasjon både hos Fylkesmannen og hos oss. Dette var i følge Miljødirektoratet en ren glipp som de har beklaget. I det oppdaterte høringsforslaget fra Miljødirektoratet stod følgende å lese om Lågen:

”Numedalslågen (015.Z): Nasjonalt laksevassdrag, beskatningsråd 1. Forvaltningslaget har gjort et omfattende arbeid i sitt forslag til reguleringer fra 2016. Selv om forvaltningslagets beregninger er usikre, deler direktoratet Fylkesmannens vurdering om at det vil være mulig å nå forvaltningsmålet med de foreslåtte bestemmelsene. I følge retningslinjene for regulering av fisketid for fiske etter anadrome laksefisk er den ytre rammen for fisketid i vassdrag 1. juni t.o.m. 31. august. Det kan unntaksvis fastsettes en tidligere startdato eller senere sluttdato for sesongen dersom bestanden tåler det og det er forsvarlig og sterkt ønskelig ut fra lokale forhold. Det er imidlertid en forutsetning at dette kan grunnngis med spesielt tidlig eller sein oppvandring av laks i vassdraget. Som

hovedbegrunnelse for ytterligere framskynding av fiskestart har forvaltningslaget anført hensynet til fiskernes og rettighetshavernes interesser. Det er ikke sannsynliggjort at Numedalslågen har så tidlig oppvandring at det er grunnlag for tidligere fiskestart enn 15. mai. Direktoratet foreslår derfor å opprettholde gjeldende bestemmelser i vassdraget, med følgende unntak: «Flåter som ligger fra 50-100 m fra hverandre, skal ha minimum 1/6 friløp mot midtstrømslinja» tas inn i forskriften.”

Møte med Miljødirektoratet

Vi var svært missfornøyd med Miljødirektoratets vurderinger og ba om et møte for å få klargjort deres standpunkt. Ikke minst var frustasjonen stor fordi det i det første publiserte høringsbrevet ikke var gitt noen redegjørelse for hvorfor vårt forslag fullt og helt ble avvist. Videre var begrunnelsen gitt i det reviderte høringsforslaget uten biologisk forankring. Denne saken var av stor prinsipiell karakter og var således av interesse for rettighetshaverorganisasjonene. Av den grunn stilte leder i Norske lakseelver, Nils Pettersen, og styremedlem i Skogeierforbundet og Viken skog, Gudbrand Gulsvik, på møtet. Bondelaget sentralt var forhindret fra å møte, men ga en skriftlig uttalelse til Miljødirektoratet som støttet vår sak i ettertid. For rettighetshaverne var dette en prøvestein på hva myndighetene legger i begrepet ”lokal forvaltning”. Utfallet ville kunne skape presedens for tilsvarende konflikter mellom rettighetshavere og myndigheter senere ellers i landet. I vårt tilfelle vil verken det ene eller andre utfallet ha noen biologisk betydning overhodet. Dette dreier seg mer om maktforholdet rettighetshaverne og myndighetene i mellom. Hvor stor frihet vil Miljødirektoratet gi rettighetshaverne? Fra et rettighetshaversynspunkt synes vårt forslag til fiskeregler for de neste fem år, å ligge godt innenfor den frihet vi mener rettighetshaverne må få, når vi har akseptert det store inngrepet det er i den private eiendomsretten at det ble innført et krav om tvungen organisering.

Møtet ble avholdt på 19/8 2015 på laksehytta til Olaf ved Holmfoss. Styret møtte Helge Dyrendal og Stig Johansson fra Miljødirektoratet i tillegg til de to tidligere nevnte representantene for Norske lakseelver og Skogeierforbundet.

Miljødirektoratet la seg nokså flate i forhold til det som har skjedd i Numedalslågen. De innrømmet at grunnen til at de ikke kunne ta vårt forslag til følge, ikke hadde noe med biologi og gjøre, men rene politiske vurderinger.

De la vekt på to generelle forhold:

1: Fylkesmannen er siden 2011 strippet for myndighet i lakseforvaltningen etter at forvaltning av elvefiske og sjøfiske har blitt sett under ett og forvaltes på samme nivå (Miljødir). Tidligere start i elv vil ta seg dårlig ut når sjøfiske strammes inn andre steder i landet.¹

2: Høyre ønsket i 2014 å flytte ansvaret for villaks fra Miljøverndepartementet til Fiskeridepartementet (etter ønske fra oppdrettsnæringen). Dette ble det ikke politisk flertall for.²

Før Miljødir. føler mer trygghet i om at det faktisk er de som skal ha videre ansvar for fremtidig villaksforvaltning, blir dagens beslutninger vel så mye politisk begrunnet som biologisk.

Miljødir. lovet at de ville ta initiativ til at det gjennomføres beskatningsforsøk fra sesongen 2016 i Lågen. Det vil da bli mulig å ekstrordinært starte fisket 10. mai som en del av disse undersøkelsene.³

---

¹ Til dette ble det anført fra vår side at sjølaksefisket i vårt område er svært begrenset og det er heller ikke foreslått innkorting her. Dette argumentet mener vi således er av liten relevans i denne saken.

² Vår vurdering er at 5 dager tidligere start i Numedalslågen ikke ville føre til fare for at ansvaret for villaksforvaltningen overføres til Fiskeridir. Hovedårsaken til at Høyre har tatt dette initiativet, er at villaksforvaltningen bygger på en beregning av gytebestandsmål og måloppnåelse med store sikkerhetsmarginer og at miljøforvaltningen holder disse forutsetningene skjult. Dette gjør at beregningene viser at det ser verre ut for villaksen i en del elver enn det som faktisk er tilfelle. Disse dataene bruker Miljødir. ovenfor andre aktører som kan påvirke villaks negativt, for eksempel oppdrettsnæringen. Næringen aner at det er noe noe muffens i disse beregningene og klager sin nød til politikerne.

I sammenhengen kan det diskuteres om det er unødvendig store sikkerhetsmarginer og som påfører laksedalene store økonomiske tap og i tillegg tapt rekreasjonsverdi for mange fiskere p.g.a. unødvendig kort sesong og strenge reguleringer for øvrig. Det må framover åpnes for en diskusjon om modellene som legges til grunn, kan forbedres slik at presisjonen blir bedre og på den måten unngå så store samfunnsøkonomiske tap p.g.a. for store sikkerhetsmarginer. Vi minner om at vi ble lovet en revidering av gytebestandsmålet basert på ny kunnskap allerede for 3-4 år siden. Denne lovnaden er ikke innfridd. Det er viktig at villaksforvaltningen ikke mister sin kredabilitet i det politiske miljøet og samfunnet for øvrig ved ikke å spille med åpne kort. Skulte agendaer og intensjoner som ikke tåler dagens lys, vil alltid til sist slå tilbake på en selv.

³ Dette var etter vår vurdering der og da et god håndstrekning fra Miljødir. Vi har imidlertid ikke hørt noe mer om dette i ettertid og er nok nå i tvil om vi kan stole på disse lovnadene.

Vårt hovedpoeng ovenfor Miljødir. var viktigheten av lokalt engasjement i prosessen rundt pliktig organisering av vassdrag. Ildsjeler sitter i styret for elvelagene legger først ned mye arbeid for å få til en forpliktende organisering. Så brukes mye energi på å etablere konsensus for regler i den enkelte elv. Hvis dette omfattende arbeidet blir oversett av Miljødir, og elvelagene oppfatter seg selv som sandpåstrøingsorgan, mister de interessen. Dette vil gå sterkt ut over lokal forvaltning. Miljødir. var for så vidt enige i denne vurderingen.

Miljødirektoratet var tydelige på at det kun var de fem dagene tidligere start i mai som var problematisk. Hvis vi kom med et revidert forslag uten dette momentet, d.v.s fisketid 15. mai – 8. august ned for Holmfoss, ville de kunne vedta vårt forslag til endringer for øvrig.

3. Vårt høringsinnspill til nye fiskeregler

I etterkant av møtet samlet styret seg og ble enige om at det nok tross alt var strategisk lurt å etterfølge Miljødirektoratets ønske. I vårt høringsinnspill sendt 21/8, opprettholdt vi vårt opprinnelige forslag for uten at vi da valgte å justere på **fisketid ned for Holmfoss til 15. mai – 8. august**, d.v.s. samme startdato som vi har hatt tidligere.

4. Direktoratets vedtak av 5/2-16

”Direktoratets vurdering: Vi legger Fylkesmannens vurdering til grunn, og innfører endringer i reguleringsregimet som foreslått av Numedalslågen forvaltningslag (nye fisketider, 10.06–26.08. Fra utløpet i sjø til og med Holmfoss er det åpnet for fiske 15.05–08.08. Sesongkvoten for sportsfiske på 7 laks per fisker oppheves. Flåter som ligger 50-100 meter fra hverandre, skal ha minimum 1/6 friløp mot midtstrømslinja).”

De nye reglene ser slik ut:

Fisketiden er 10.06–26.08. Fra utløpet i sjø til og med Holmfoss er det åpnet for fiske 15.05–08.08. Døgnkvote på 2 laks pr. fisker med stang og håndsnøre. Det er tillatt å fiske med følgende redskaper i angitt tidsrom: a. Redskaper: Flåte: Det kan fiskes med de flåtene som var i bruk og registrert hos Fylkesmannen i Vestfold i 1993. Flåtene er firkantet med historisk utseende, og skal være bemannet under fisket. Sesongkvote pr. flåte: 500 kg. Flåter som ligger 50-100 meter fra hverandre, skal ha minimum 1/6 friløp mot midtstrømslinja. Gip: Det er kun tillatt å fiske med godkjente giper: Eidegipen i Naugfossen, Grinigipen i Hoggveita, Kongsgipene og Rauberggipene i Kjærrafossen. Sesongkvote pr. gip: 400 kg. Mælkast: Det er kun tillatt å fiske med mælkast i Hoggveita. Sesongkvote for

mælkastet: 500 kg. Teine: Det kan kun fiskes med godkjente teiner i Kjærrefossen og i Holmsfoss. Sesongkvote per teine: 400 kg. Drivgarn (Nappegarn): Det kan fiskes med maksimum to (2) drivgarn i vassdraget. Med utgangspunkt i driftsplanen kan fellesforvaltningen i vassdraget fastsette hvilke 2 drivgarn som skal fiske i sesongen. Sesongkvote pr. drivgarn: 160 kg.

b. Tidsrom: Fisketiden for flåte, gip, mælkast og teine er fra og med uke 26 til og med uke 31, fra mandag kl. 18.00 til torsdag kl. 18.00. Fisketiden for drivgarn er fra og med uke 27 til og med uke 31 én kveld i uka, fra onsdag kl. 19.00 til torsdag kl. 01.00 (6 timer). Ø:10.06–26.08 Alt fiske er forbudt følgende steder i Lardal kommune: 1) I Øvrehølen ved Kjærrefossen fra fossen og ned til en rett linje tvers over hølen. Linja er avmerket med et hvitt merke på land på østre siden av hølen og et merke på toppen av en stor stein på vestsida av hølen. 2) I Gåserudhølen ved Vestfossen.

Midtsesongsevaluering med forhåndsavtalte tiltak. Det er tillatt å fiske med reke. Det er bare tillatt å benytte en enkel-, dobbel- eller trippelkrok ved slikt fiske, og kroken må være i overensstemmelse med de regler som gjelder for krokstørrelser. Søkket skal bindes til svivel ovenfor kroken i et snøre som har lavere bruddstyrke enn hovedsnøret. Dette gjelder også ved bruk av søkke sammen med mark og flue.

Fisketid Hagnesvassdraget: 15.08–10.10 (som før)

Kultivering

Målsettingen med kultiveringsarbeidet i Numedalslågen skal være å holde en beredskap dersom det skulle oppstå sykdommer eller andre forhold som vesentlig reduserer den gode, naturlige reproduksjonen i elva. Beredskapsarbeidet består i å opprettholde og videreutvikle mest mulig lokal kunnskap om drift av stamfiskhus og klekkeri, samt årlig produksjon av 50.000 - 150.000 plommeseekkyngel for utsetting i sideelver nedenfor Hvitvingfoss og i Hagnesvassdraget, alt ovenfor oppgangshinder. Dette bidrar med anslagsvis 5 % ekstra produksjon av lakseunger i elva. Dette er bl.a. med på å vanne ut den genetiske påvirkningen innslaget av rømt oppdrettsfisk har på den stedege laksestammen.

Dagens anlegg består av et stamfiskehus ved Hvitvingfoss og et klekkeri på Grini. Klekkeriet på Grini er i dårlig forfatning. Planer for bygging av nytt klekkeri ved Daleelva ligger klare, men verken finansieringen eller engasjementet som skal til for drive byggeprosessen fram, er på plass.

Det er forvaltningslaget som formelt står ansvarlig for kultiveringen og betaler det meste av utgiftene, utarbeider nødvendig søknader om - og står ansvarlig for stamfiske, stryking og utsetting. Medlemmer

fra Lardal jeger og fisk og Lågens framtid (LF) har de senere år overtatt det aller meste av det praktiske arbeidet som gjennomføres på dugnad. Dugnadsgjengen har innarbeidet gode rutiner og administrerer arbeidet stort sett på egen hånd. Vi kompenserer for utlegg og kjøring med kr 20.000. Den daglige driften av klekkeri og stamfiskehus samt stamfiske gjennomføres av Lardal jeger og fisk v/ Bjarnulf Helgeland i nært samarbeid med Lågens framtid. Lågens framtid utarbeider en egen årsrapport for sitt arbeid.

28. januar 2015 ble rogn fra 7 par tatt ut og gitt til et forskningsprosjekt på *Gyrodactylus salaris* i regi av Bjarne Gjerde ved Nofima på Ås. Formålet er gjennom smitteforsøk å undersøke om ulike stammer har ulik genetisk disponert motstandsdyktighet mot gyro.

Tilsynsveterinæren Line Mørch har utført to besøk i 2015, ett i forbindelse med utsetting av yngel og ett i forbindelse med stamfiskkontroll. Før utsetting våren 2015 ble fisken i anlegget inspisert og dødfisklister gjennom vinteren gjennomgått. Dødeligheten har vært lav, totalt 5,8%. Klekking pågikk fra ca 15. februar til 3. mars. Det har ikke vært spesielle hendelser gjennom vinteren som har hatt betydning for fiskehelsen. Yngelen så forøvrig fin ut. 30 yngel ble undersøkt for *Gyrodactylus* med negativt resultat. Mattilsynet v/ Alf Gjøndal kom på kontroll 16. april 2015 og hadde ikke noe å utsette på driften.

120.000 yngel ble satt ut 3/5-15 i de vanlige sideelvene, for uten i Hagnes.

Som vanlig ble det høsten 2015 plantet nylig befruktet egg i Floreelva (14 000 stk).

Stamfiskkontroll på høsten ble gjennomført 7/11 på 60 laks, 30 hunner og 30 hanner, alle fra hovedvassdraget. P.g.a. lite vann ble det ikke fanget fisk i Hagnesvassdraget. Stryking ble foretatt umiddelbart før undersøkelse. All fisk som ble brukt som stamfisk ble undersøkt utvendig og innvendig og prøvetatt mht. BKD. Prøvene ble analysert hos PatoGen Analyse AS. Det ble ikke påvist BKD. De fleste fiskene var infisert med gjellelus og kveis. Det ble funnet bendelmark i 13 fisk. En ikke ble funnet mellom blindsekkene i to fisk. En fisk hadde en utposning på hjertesekken. Noen fisk var sterkt angrepet av sopp og noen var angrepet av sopp i mindre grad. En hannfisk hadde store mengder klar væske i bukhulen, samt spredt, mindre blødninger i bukhulen. Denne ble forkastet. Bortsett fra denne ene hannfisken, ble det ikke gjort funn på noen fisk som skulle gjøre rogn/yngel etter fisken uegnet for utsetting.

I en gruppe fisket tidlig i oktober kom et kraftig utbrudd av soppinfeksjon, og 10 av 13 hannfisk døde. Veterinæren ba oss være obs på gytstress hos fisk som går lenge før stryking.

Som pålagt, gjennomfører vi gentest av all stamfisk for å kunne skille ut oppdrettsfisk. Det viste seg at 3 fisk høsten 2015 hadde oppdrettsopphav og 29 000 rogn måtte destrueres etter innlegging på klekkeriet. I 2014 hadde 8 stamfisk oppdrettsgener.

Den største utgiftsposten til kultiveringen er veterinærutgifter, hvorav analyse for BKD koster mest.

Regnskap kultivering

Kontingent KAF	300
Kjøring og utlegg Lågens framtid	20000
Kultiveringsmøte KAF	1379
Sekretær	1500
Strøm	23972
Veterinær	39946
Sum kultivering	87097

NUMEDALSLÅGEN FORVALTNINGSLAG - REGNSKAP 2015

RESULTAT	Budsjett 2016	Resultat 2015	Budsjett 2015	Resultat 2014
Inntekter:				
Kontingenter	-200 000	-187 250	-160 000	-156 300
Tilskudd	-40 000	-90 000	-100 000	
Tilskudd kultivering	0	0	-11 000	-11 475
Tilskudd fangstrapportering	0	0		-80 000
Skjellprøver	-25 000	-32 720	-25 000	-33 577
Sum inntekter	-265 000	-309 970	-296 000	-281 352
Kostnader:				
Styrekostnader (kjøring)	1 000	409	1 000	940
Kultivering	90 000	87 097	105 000	100 681
Sekretær, regnskap, nettsider	50 000	49 000	50 000	34 250
Skjellprøver	10 000	15 591	10 000	5 147
Kontorrekvisita	1 000	991	1 000	614
Internett	500	499	500	499
Porto	8 000	7 050	8 000	8 530
Kjøring	1 500	2 276	1 500	1 357
Møtekostnader	4 000	4 045	4 000	3 400
Prosjekt fangstrapportering	25 000	24 575	40 000	40 175
Norske Lakseelver kontingent	75 000	72 440	75 000	76 550
Velg villaksen (Norske lakseelver)		10 000		-
Bankgebyr	200	82	200	87
Tap fordring - utestående kontingent		100		
Sum kostnader	266 200	274 155	296 200	272 230
Renteinntekter	-200	-250	-200	-231
Resultat	1 000	-36 065	0	-9 354
BALANSE				
Fordring - utestående kontingent				4 950
Bank		240 214		232 912
Sum omløpsmidler		240 214		237 862
Sum eiendeler		240 214		237 862
Egenkapital 1.1.2015		-204 149		-194 795
Årets resultat		-36 065		-9 354
Sum egenkapital		-240 214		-204 149
Kortsiktig gjeld - forskuddsbetalt kontingent for 3 år		0		-15 000
Kortsiktig leverandørgjeld		0		-18 713
Sum egenkapital og gjeld		-240 214		-237 862

Arbeidsplan 2016 for Numedalslågen forvaltningslag

- Videreføre dagens **kultiveringspraksis** i samarbeid med Lardal jeger og fisk og Lågens framtid.
- **Informasjon.** For å gjennomføre en rasjonell informasjonsspredning til alle, vil aktuell medlemsinformasjon legges ut på lagets hjemmeside: <http://www.lagenlaks.no/>. Delta på Villaksens dag arrangert av Norske lakseelver i Holmfoss.
- **Ivareta rettighetshavernes interesser** ved høringer og øvrig kontakt med det offentlige.
- **Fangstrapporing.** Videreføre arbeidet med å registrere fangsten i Lågen. Fangstrapporingene er det viktigste grunnlaget for regulering av fisket. For å forhåpentlig kunne redusere antall manglende rapporteringer, vil en liste over de som ikke rapporterer oversendes Fylkesmannen. Miljødirektoratet skal da stenge disse strekningene for fiske påfølgende år. All fangst skal minimum rapporteres en gang i uken. Rettighetshaver er ansvarlig for å etablere tilstrekkelige systemer for innsamling av rapporter fra fiskere på sitt område.
- Fortsette arbeidet med å samle inn **skjellprøver** for bl.a. å overvåke innslaget av rømt oppdrettsfisk og oppvekstforhold i sjø. Det er viktig at forvaltningslaget viderefører dette, da vi har en av de lengste dataseriene i landet. Vi søker om penger fra Fylkesmannens fiskefond til dette arbeidet
- Forbredelser av eventuelle beskatningsundersøkelser
- **Foreta midtsesongsevaluering** basert på rapportert fangst og eventuelt innføre innskrenkninger eller utvidelser i fisket basert på fangst pr 12/7 i h.t. forhåndsavtalte handlingalternativer.

Handlingsalternativene må avtales med Fylkesmannen. Vi vil foreslå følgende:

Handlingsalternativ 1: Mer enn 40 % under gytebestandsmålet:

- Innføring av årskvotestørrelse for sportsfiskere for resten av sesongen på 2 laks over 3 kilo. (gjelder også Hagnesvassdraget). Når kvoten er full, skal fisket opphøre. I tillegg en uke innkorting i sportsfisket (stopp ned for Holmfoss fra og med 2. august og fra og med 20. august opp for Holmfoss). To uker innkorting i fisket med kulturhistoriske redskaper. Siste fiskeuke blir da uke 29.
-

Handlingsalternativ 2: 30-40 % under gytebestandsmålet:

- Innføring av årskvotestørrelse for sportsfiskere for resten av sesongen på 2 laks over 3 kilo. (gjelder også Hagnesvassdraget). Når kvoten er full, skal fisket opphøre. En uke innkorting i fisket med kulturhistoriske redskaper. Siste fiskeuke blir da uke 30.

Handlingsalternativ 3: Mer enn 30% over gytebestandsmålet.

- Bestemmeser om døgnkvote i sportsfisket og årskvoten for flåter og mælkast oppheves. En uke lenger fisketid. Sportsfisket ned for Holmfoss stoppes fra og med 16. august og opp for Holmfoss stopp fra og med 3. september. Kulturhistorisk fiske t.o.m. uke 32.

Handlingsalternativ 4: Mer enn 100% over gytebestandsmålet:

- to ekstra fiskeuker både for kulturhistoriske fisker og sportsfisket, kvotebestemmelsene for flåter og for sportfisket oppheves. Sportsfisket ned for Holmfoss stoppes fra og med 23. august og opp for Holmfoss stopp fra og med 10. september. Kulturhistorisk fiske t.o.m. uke 33. Kulturhistoriske innretninger med 400 kg kvote får økt kvote til 600 kilo.
-

Handlingsalternativ 5: Mer enn 150% over gytebestandsmålet:

- 3 ekstra fiskeuker både for kulturhistoriske fisker og sportsfisket, kvotebestemmelsene for flåter og for sportfisket oppheves. Sportsfisket ned for Holmfoss stoppes fra og med 30. august og opp for Holmfoss stopp fra og med 17. september. Kulturhistorisk fiske t.o.m. uke 34. Kulturhistoriske innretninger med 400 kg kvote får økt kvote til 700 kilo.